

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی: پایه و رشته: دهم ... شماره کلاس: طراح سوال: فاطمه سلمانی		مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ملایر درس: فارسی ۱ دبیرستان عشقی فرد نیمسال اول - سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰		تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/..... مدت امتحان: ۷۵ دقیقه ساعت شروع: ۱۰ صبح تعداد صفحات: ۴ - تعداد سوالات: ۳۶
نمره به عدد:		نمره به حروف:		نام و امضای مصحح:
ردیف	سوالات			بارم
الف) قلمرو فکری ۸ نمره				
ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید. ۴ نمره				
۱	دیوارشهر خراب شده است آن راعمارت باید کردن.			۰/۲۵
۲	شوخ از خود باز کنیم.			۰/۲۵
۳	بارها دست برد زمانه ی جافی را دیده بود.			۰/۵
۴	ز رحمت یک نظر در کار ماکن			۰/۵
۵	هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد.			۰/۵
۶	خواست کزان ورطه قدم در کشد / خویشتن از حادثه برتر کشد.			۰/۲۵
۷	خون تو شرف را سرخگون کرده است.			۰/۵
۸	بادی که در زمانه بسی شمع هابکشت / هم بر چراغدان شمانیز بگذرد			۰/۲۵
۹	منظور از «پیرایه» در این بیت چیست؟ «برزمن حامل سرمایه شد / باغ زمن صاحب پیرایه شد»			۰/۵
۱۰	مفهوم همه ابیات در کمانک مقابل آن درست نوشته شده است به جز ... الف) سرو زر و دل و جانم فدای آن یاری / که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد (جانفشانی در راه معشوق وفادار) ب) راست به مانند یکی زلزله / داده تنش بر تن ساحل یله (بیانگر قدرت و شکوه) ج) بر تالابی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده ای / با جامی از فرهنگ (حقیقت طلبی) د) گویند مگوسعدی چندین سخن از عشقش / می گویم و بعد از می گویند به دوران ها (جاودانگی عشق)			۰/۲۵
	(۱) ج ☐ (۲) ب ☐ (۳) الف ☐ (۴) د ☐			
۱۱	باتوجه به بیت «چه زخم چونای هر دم ز نوای شوق او دم؟ / که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را» شهریار به چه خصوصیتی از خود در مقابل علی(ع) اشاره می کند؟			۰/۵

ردیف	نام و نام خانوادگی:	فارسی پایه دهم	صفحه دوم	بارم
۱۲		هر کدام از موارد ذکر شده با کدامیک از ابیات و عبارات زیر ارتباط معنایی دارد؟ (یک مورد اضافی است) (۱) الدهر یومان یوم لک ویوم علیک (۲) و مکرو و مکرالله و الله خیرالماکرین (۳) ومن یتوکل علی الله فهو حسبه (الف) چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد / بیداد ظالمان شما نیز بگذرد (ب) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن / تأثیر اختران شما نیز بگذرد. (ج) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت / زدست بنده چه خیزد خدا نگه دارد (د) ملک تعالی او را دولت بر دولت زیادت کرد تا عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید.	۰/۷۵	
۱۳		باتوجه به بیت «گفتم این شرط آدمیت نیست مرغ، تسبیح گوی و من خاموش» شاعر شرط آدمیت را چه می داند؟		۰/۵
۱۴		بیت « ما بارگه دادیم این رفت ستم بر ما / بر قصر ستمکاران گویی چه رسد خذلان » با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟ الف) بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد..... ب) چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد / بیداد ظالمان شما نیز بگذرد.....		۰/۲۵
۱۵		باتوجه به عبارت «مثل قرآن مثل آب است روان، در آب حیات تن ها بود و در قرآن حیات دلها بود.» وجه شباهت و تفاوت قرآن با آب چیست؟		۰/۵
۱۶		در عبارت «بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند» کدام خصلت بزرگان بیان شده است؟		۰/۲۵
۱۷		در بیت «گل از شوق تو خندان در بهار است / از آتش رنگ های بی شمار است.» شاعر چه دلیلی برای شکوفایی گل ها در فصل بهار آورده است؟		۰/۵
ب) قلمرو ادبی ۵ نمره				
۱۸		درستی یا نادرستی آرایه های موجود در ابیات را مشخص کنید. الف) جوابی هم که به این صدامی آمد، خشک و بی مهر و نارسا بود. (مجاز - تشبیه) درست ☐ نادرست ☐ ب) همه نگاه می کردند، درخت ها همه اخم کرده بود ندو با اوسر دعوا داشتند. (استعاره - مجاز) درست ☐ نادرست ☐		۰/۵
۱۹		نام آرایه های عبارت های مشخص شده را بنویسید. الف) گفتم که <u>بوی</u> زلفت گمراه عالمم کرد گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید نوع آرایه: ب) وین بوم <u>محت</u> از پی آن تا کند خراب / بردولت آشیان شما نیز بگذرد. نوع آرایه: ج) و صداقت <u>شیرین ترین لبخند</u> بر لبان اراده ی توست. نوع آرایه: د) زهی گویا ز تو <u>کام</u> و زبانم نوع آرایه:		۱
۲۰		در عبارت زیر «وجه شبه» را مشخص کنید. از برهنگی و عاجزی به دیوانگان ماننده بودیم.		۰/۲۵
۲۱		با توجه به عبارت «یوسف را از روی نیکو بند و زندان آمد و از خوی نیکو، امر و فرمان آمد» الف) بین کدام واژه ها آرایه ی <u>جناس</u> وجود دارد؟ ب) بین کدام واژه ها آرایه ی <u>سجع</u> وجود دارد؟		۰/۵

ردیف	نام و نام خانوادگی:	فارسی پایه دهم	صفحه سوم	بارم
۲۲	پدیدآورنده ی آثار زیر چه کسانی است؟ الف) سیاست نامه (.....) ب) دومورد از شاهکارهای ادبی که جنبه تعلیمی دارند. نام ببرید.....	ب) دیوار (.....)		۱
۲۳	در کل بیت «بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد / حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی» کاربرد کدام نوع آرایه برزیبایی و تأثیرگذاری آن افزوده است؟			۰/۲۵
۲۴	در جمله ی « دیگری هم که از پیرایه ی خرد و ذخیرت تجربت بی بهره نبود» در ترکیب مشخص شده طرفین تشبیه کدامند؟ مشخص کنید.			۰/۵
۲۵	ابیات زیر را کامل کنید. الف) ب) چوبه دوست عهد بندد زمین پاک بازان	بایاد تو افتادم از یاد برفت آنها		۱
ج) قلمرو زبانی ۷ نمره				
۲۶	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) مردی پارسی که هم از اهل <u>فضل</u> (.....) بود ب) بلبلان را دیدم به نالش در آمده بودند از درخت و <u>غوکان</u> (.....) در آب و بهایم از بیشه			۰/۵
۲۷	معنی چند واژه در مقابل آن نادرست آمده است؟ طالع (خوشبختی)، سودا(هوس)، یله (آزاد)، فلق (غروب خورشید)، کاید (فریب)، فرقت (آسودگی)، ضایع (تلف) الف) چهار ☐ ب) سه ☐ ج) دو ☐ د) یک ☐			۰/۲۵
۲۸	معنی درست واژگان (طرب، فروغ، حازم، تیمار) به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ الف) جشن، روشنایی، دوراندیشی، حمایت ☐ ب) شادی، روشن، محتاط، زخم ☐ ج) زیرکی، پرتو، دوراندیشی، پرستاری ☐ د) شادی، پرتو، محتاط، توجه ☐			۰/۲۵
۲۹	املا ی درست را از واژگان داخل کمانک انتخاب کنید و زیر آن خط بکشید. الف) چون از در، در رفتیم، گرمابه‌بان و هر که آنجا بودند، همه برپای (خاستند، خواستند) و بایستادند. ب) (قصه‌دار، غصه‌دار) آرزو می‌کرد: الهی بمیرند الهی همه‌شان بمیرند. ج) زین (نمت، نمط) آن مست شده از غرور رفت و زمبدا چوکمی گشت دور			۰/۷۵
۳۰	در عبارت زیر چهار غلط املایی وجود دارد. آن‌ها را بیابید و شکل درست آن‌ها را بنویسید. الف) باشد که ما را دمکی زیادت تر در گرمابه بگذارد که شوخ از خود باز کنیم. (.....) ب) عذمت ضامن دوام جهان شد که جهان با دروغ می‌باشد و خون تو امضای راستی است. (.....) ج) همه کس را به سزا حق شناس باش خاصه غرابت خویش را، رنج هیچ کس ضایع مکن. (.....) د) در میان دوضد جمع بود، هم فرغت بود و هم وصلت، هم محنت بود هم شادی هم راحت بود هم آفت. (.....) ه) تاعهد تو در بستم عهد همه بشکستم بعد از تو روا باشد نغز همه پیمان‌ها (.....)			۱/۲۵

ردیف	نام و نام خانوادگی:	فارسی پایه دهم -	صفحه چهارم	بارم
۳۱	کدامیک از واژگان داده شده دو تلفظی نیست؟	الف) آسمان ☐ ب) روزگار ☐ ج) زندگان ☐ د) یادگار ☐	۰/۲۵	
۳۲	با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید. تا زمانی که دیوار از نو ساخته نشده بود، شب‌ها توی حیاط فرش می‌انداختند و سماور را آتش می‌کردند، او را به دنبال پدر و مادر بهمین می‌فرستادند. الف) با استفاده از فعل «می‌انداختند» با حفظ شخص، زمان مضارع التزامی و بن مضارع بسازید. ۰/۵ ب) کلمه‌های «دیوار و فرش و پدر» در جمله چه نقشی دارند؟ ۰/۷۵		۱/۲۵	
۳۳	در هر کدام از عبارات زیر چه قسمتی و به چه قرینه‌ای حذف شده است؟ الف) درختان رادوست می‌دارم / که به احترام تو قیام کرده اند / و آب را / که مهرمادر توست ب) هر که بامش بیش برفش بیشتر		۱	
۳۴	نقش ضمائر پیوسته را در ابیات زیر مشخص کنید و بنویسید. الف) غبار راهگذاران کجاست تا حافظ به یادگار نسیم صبا نگه دارد ب) گوش کن پندای پسر، وز بهر دنیاغم مخور گفتمت چون در حدیثی گرتوانی گوش دار		۰/۵	
۳۵	در جمله های نوع «را» چیست؟ الف) «قیاس کند که مرا اهلیت چیست» ب) گردد طلبت مارا رنجی برسد شاید		۰/۵	
۳۶	در مصرع «هر آن وصفی که گویم بیش از آنی» در گروه اسمی مشخص شده هسته و وابسته کدام است؟		۰/۵	
۲۰	هر صبح، خورشید فریاد می‌زند: آهای آدم‌ها! کتاب زندگی چاپ دوم ندارد. پس تا می‌توانید خوب، پاک و عاشقانه زندگی کنید. بهار اندیشه هایتان سرسبز باد			

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی: پایه و رشته: دهم ... شماره کلاس: طراح سوال: فاطمه سلمانی		مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ملایر درس: فارسی ۱ دبیرستان عشقی فرد نیمسال اول - سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ *** پاسخنامه فارسی دهم ***		تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/..... مدت امتحان: ۷۵ دقیقه ساعت شروع: ۱۰ صبح تعداد صفحات: ۴ - تعداد سوالات: ۳۶
نمره به عدد:		نمره به حروف:		نام و امضای مصحح:
ردیف	سوالات			بارم
الف) قلمرو فکری ۸ نمره				
نظر همکاران محترم صائب است				
ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید. ۴ نمره				
۱	آن را باید دوباره ساخت یا آباد کرد	۰/۲۵		
۲	چرک و آلودگی را از خود پاک کنیم	۰/۲۵		
۳	بارهامورد حمله و هجوم روزگار ستمگر قرار گرفته بود	۰/۵		
۴	بامهربانی و لطف خود به ماتوجه کن	۰/۵		
۵	هر کس به انصاف و عدالت رفتار کند از قضاوت قاضی بی نیاز است	۰/۵		
۶	خواست که از آن جای خطر ناک خودش را کنار بکشد و از حادثه نجات یابد	۰/۷۵		
۷	شهادت تو به آبرو و شرف ارزش و اعتبار بخشیده است	۰/۵		
۸	مرگ که در این دنیا انسان های بسیاری را از بین برده است در نهایت زندگی پررونق شما را هم نابود خواهد کرد	۰/۷۵		
۹	طراوت و زیبایی باغ	۰/۵		
۱۰	ج) بر تالابی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده ای / با جامی از فرهنگ (حقیقت طلبی) گزینه ج	۰/۲۵		
۱۱	ناتوانی از بیان اشتیاق دیدن حضرت علی	۰/۵		
۱۲	ب) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن / تأثیر اختران شما نیز بگذرد. (۱) ج) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت / زدست بنده چه خیزد خدا نگه دارد (۳) د) ملک تعالی او را دولت بر دولت زیادت کرد تا عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید. (۲)	۰/۷۵		
۱۳	یاد کردن خداوند و تسبیح او	۰/۵		
۱۴	ب) چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد / بیداد ظالمان شما نیز بگذرد.....	۰/۲۵		
۱۵	شباهت هردو زندگی بخش هستند تفاوت قرآن به روح زندگی می بخشد آب به جسم انسان زندگی می دهد	۰/۵		
۱۶	خویشتن داری و زود عصبانی نشدن	۰/۲۵		
۱۷	شوق دیدار خداوند	۰/۵		
ب) قلمرو ادبی ۵ نمره				
۱۸	الف) نادرست ب) درست	۰/۵		
۱۹	الف) ایهام ب) تشبیه ج) حس آمیزی د) مجاز	۱		

۰/۲۵	برهنگی و عاجزی	۲۰
۰/۵	الف) روی خوی ب) فرمان، زندان یا امر، بند (یک مورد کافیست)	۲۱
۱	الف) محمد بن منور ب) جمال میر صادقی ب) قابوس نامه، کلپله و دمنه، گلستان، بوستان، مثنوی معنوی (ذکر دو مورد کافی ست)	۲۲
۰/۲۵	حسن تعلیل	۲۳
۰/۵	خرد مشبه پیرایه مشبه به	۲۴
۱	الف) گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل ۰/۵ چو علی که می تواند که به سر برد وفا را ۰/۵	۲۵
ج) قلمرو زبانی ۷ نمره		
۰/۵	الف) دانش ب) قور باغه	۲۶
۰/۲۵	طالع (خوشبختی)، فلق (غروب خورشید)، کاید (فریب)، فرقت (آسودگی)، (الف) چهار	۲۷
۰/۲۵	د) شادی، پرتو، محتاط، توجه ☐	۲۸
۰/۷۵	الف) (خاستند)، ب) (غصه دار) ج) (نمط)	۲۹
۱/۲۵	الف) بگذار د ب) عزمت ج) قرابت د) فرقت ه) نقض	۳۰
۰/۲۵	ج) زندگان	۳۱
۱/۲۵	الف) بیندازند ۰/۲۵ انداز ۰/۲۵ ب) نهاد ۰/۲۵ مفعول ۰/۲۵ مضاف الیه ۰/۲۵	۳۲
۱	الف) دوست می دارم به قرینه ی لفظی ب) باشد - است به قرینه ی معنوی	۳۳
۰/۵	الف) ت مضاف الیه ب) گفتمت (به تو گفتم) متمم	۳۴
۰/۵	الف) نشانه فک اضافه - اهلیت من ب) به ما حرف اضافه	۳۵
۰/۵	هرآن وصفی وصفی هسته هرآن وابسته پیشین	۳۶
۲۰	<p style="text-align: center;">هر صبح، خورشید فریاد می زند:</p> <p style="text-align: center;">آهای آدمها! کتاب زندگی چاپ دوم ندارد.</p> <p style="text-align: center;">پس تا می توانید خوب، پاک و عاشقانه زندگی کنید.</p> <p style="text-align: center;">بهار اندیشه هایتان سرسبز باد</p>	